

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen 1.8.2026 alkaen

Kasvun ja oppimisen lautakunta 16.04.2026
914/12.07.00.00/2026

Valmistelu ja lisätiedot
varhaiskasvatuksen kehittämispäällikkö Jaana Häkkinen, aluerehtori
Markku Antinluoma, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Perustelut:

Nykytila

Perusopetuslain (2025/1369) 5 § mukaan kunta voi järjestää maahanmuuttajille perusopetukseen valmistavaa opetusta. Opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja sitä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Opetuksen tavoitteena on edistää oppilaan suomen/ruotsin kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan, sekä antaa tarvittavia valmiuksia. Esiopetusikäisten valmistavassa opetuksessa keskitytään esiopetuksen opetussuunnitelman sisältöihin ja oppimiskokonaisuuksiin. (Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma.)

Tällä hetkellä Porvoon kaupunki järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta 6-vuotiaista alkaen. 6-vuotiaiden valmistavan opetuksen on järjestänyt varhaiskasvatuspalvelut ja se on toteutettu inklusiivisesti lapselle osoitetussa esiopetusryhmässä, sillä esiopetuksessa ei ole erillistä valmistavan opetuksen ryhmää. Opetukseen osallistuvien määrä vaihtelee vuosittain, eniten lapsia on Keväkummussa ja Gammelbackassa sekä yksittäisiä lapsia muissa esiopetusryhmissä. Tällä hetkellä opetuksessa on korkeimmillaan 16 lasta. Opetukseen ohjautuminen on perustunut ainoastaan lapsen kielitaitotasoon, ei Suomessa asumisen tai varhaiskasvatukseen osallistumisen keston. Osa lapsista on valmistavassa opetuksessa koko esiopetusvuoden ja osa aloittaa opetuksen kesken lukuvuoden.

Muuttuva lainsäädäntö ja vaikutusten arviointi

1.8.2026 alkaen valmistavaa opetusta järjestetään Perusopetuslain (2025/1369) 5 § mukaan sellaiselle ulkomaalaistaustaiselle oppilaalle, joka ei ole syntynyt Suomessa. Tämän perusteella valmistavaan opetukseen osallistuvien määrä tulisi vähenemään myös 6-vuotiaiden kohdalla. Tästä syystä esitetään, että perusopetukseen valmistavaa opetusta ei enää järjestetä 1.8.2026 alkaen varhaiskasvatuksen palvelualueella.

Varhaiskasvatuksessa ei ole erikseen valmistavaan opetukseen tai S2/R2 -opetukseen koulutettuja opettajia.

Varhaiskasvatuspalveluissa valmistavan opetuksen hallinnointi ja opettajien ohjaus tapahtuu olemassa olevilla resursseilla. Opetuksen ohjaus sisältyy yhden varhaiskasvatuksen asiantuntijan tehtäviin koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kieli-, kulttuuri ja katsomustietoisien toiminnan ohjauksen ja kehittämisen ohella.

Esiopetussuunnitelman perusteet määrittelee ja ohjaa esiopetuksen toimintaa ja opetusta siten, että sen tulee lähtökohtaisesti olla kielitietoista ja sen tulee kaikkien osalta tukea suomen/ruotsin kielen oppimista. Lisäksi opetussuunnitelma velvoittaa antamaan opetuskielen tukiopetusta sitä tarvitseville. Paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennetaan kielitietoisen opetuksen toteuttamista ja käytettäviä arviointivälineitä sekä opetukseen että lasten kielitaitotason seurantaan. Varhaiskasvatuksella ja esiopetuksella on myös kotouttamistehtävä.

Seurannan ja arvioinnin perusteella esiopetusvuoden aikana järjestetyn valmistavan opetuksen vaikutusta lasten oppimiseen ja kielitaidon kehittymiseen on vaikea todentaa, sillä 6-vuotiaiden valmistava opetus ei juurikaan poikkea esiopetukselle asetetuista tavoitteista, sisällöistä ja sen toteutuksesta. Esiopetuksessa huomioidaan eri oppimisen vaiheessa olevat lapset ja järjestetään lasten tarpeita vastaavaa opetusta sekä annetaan tarvittava oppimisen tuki. Esi- ja perusopetus tekevät tiivistä yhteistyötä siirtymävaiheessa ja tieto lapsen kielitaidon tasosta ja muista valmiuksista siirretään esiopetuksesta kouluun.

Elokuusta alkaen perusopetukseen valmistavan opetuksen kielitaidon tavoitteena on kehittyvä peruskielitaito A2 aiemman kehittyvän alkeiskielitaidon (A1.2) sijaan. Niiden ulkomailta syntyneiden lasten kohdalla, joilla tarve valmistavaan opetukseen todetaan, opetus aloitetaan perusopetuksessa.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuuden lisäksi perusopetukseen valmistavassa opetuksessa olevista maksetaan lisärahoitusta yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukauden ajalta. Vuonna 2025 valmistavan opetuksen yksikköhinta oli 1490,56. Lisärahoituksen osuus maksettaisiin 1.8.2026 alkaen niistä oppilaista, joiden valmistava opetus järjestettäisiin perusopetuksessa. 2026 perusopetukseen valmistavan opetuksen yksikköhinta on 1583,41 €.

Sivistysjohtaja

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy esityksen mukaisesti perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämisen 1.8.2026 alkaen.